

O interaktywnych przestrzeniach Focka

Łukasz Jan Wojakowski

Instytut Matematyczny, Uniwersytet Wrocławski
pl.Grunwaldzki 2/4, 50-384 Wrocław, Poland

Lukasz.Wojakowski@math.uni.wroc.pl

22 lutego 2006

Niech $\mathcal{H}$ będzie zespoloną przestrzenią Hilberta. Przestrzeń Focka konstruujemy wychodząc z przestrzeni

$$\mathcal{F}(\mathcal{H}) = \mathbb{C}\Omega \oplus \bigoplus_{n=1}^{\infty} \mathcal{H}^{\otimes n}. \quad (1)$$

i wyposażając ją w stosowny iloczyn skalarny. W interaktywnych przestrzeniach Focka typu jednomodowego jest to

$$\langle \Omega, \Omega \rangle_{\omega} = 1 \quad (2)$$

$$\langle x_1 \otimes \cdots \otimes x_n, y_1 \otimes \cdots \otimes y_m \rangle_{\omega} = \delta_{n,m} \prod_{j=1}^n \omega_{j-1} \langle x_j, y_j \rangle. \quad (3)$$

W najprostszym przypadku gdy $\omega_j \equiv 1$ jest to wolna przestrzeń Focka. W przestrzeniach tych definiuje się operatory kreacji $c^*(f)$

$$\begin{aligned} c^*(f)\Omega &= f \\ c^*(f)f_1 \otimes \cdots \otimes f_n &= f \otimes f_1 \otimes \cdots \otimes f_n. \end{aligned}$$

i sprzężone z nimi operatory anihilacji $c(f)$

$$\begin{aligned} c(f)\Omega &= 0 \\ c(f)f_1 \otimes \cdots \otimes f_n &= \omega_{n-1} \langle f, f_1 \rangle f_2 \otimes \cdots \otimes f_n. \end{aligned}$$

oraz operatory pola $Q_{\alpha}(f)$

$$Q_{\alpha}(f) = c^*(f) + c(f). \quad (4)$$

Operatory pola $Q_{\alpha}(f)$ są modelem nieprzemiennej gaussowskiej zmiennych losowych. Gdy przestrzeń jest wolną przestrzenią Focka, operatory $Q_{\alpha}(f)$ mają rozkład ad Wignera, wolny odpowiednik rozkładu gaussowskiego, oraz dla ortonormalnych f, g są niezależne w sensie wolnym. Zajmiemy się na odczycie zbadaniem własności tych operatorów w interaktywnych przestrzeniach Focka typu jednomodowego.